

**KRETANJA U ROBNOJ RAZMENI
PRIVREDE AP VOJVODINE SA INOSTRANSTVOM
U 2016. GODINI**

I KRETANJE ROBNE RAZMENE AP VOJVODINE SA INOSTRANSTVOM u 2016. godini

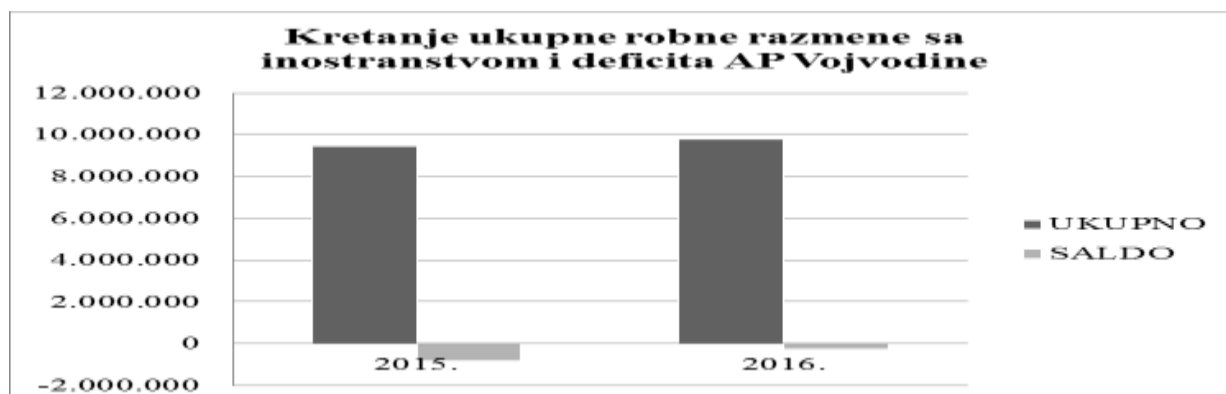
Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku tokom 2016. godine vojvođanski privrednici su ostvarili ukupnu robnu razmenu sa inostranstvom u iznosu od 9.789,6 mil. dolara što je za 3,7% više od razmene ostvarene u 2015. godini. Izvoz je otvoren u iznosu od 4.772,3 mil. dolara i veći je za 10,8% dok je uvoz realizovan u vrednosti od 5.017,3 mil. dolara i manji je za 2,3% od ostvarenog uvoza u prethodnoj godini.

Iz razmene je ostvaren spoljnotrgovinski deficit u iznosu od 245,0 mil. dolara i manji je za 70,5% od zabeleženog deficita u 2015. godini. Istovremeno je, zabeleženo povećanje pokrivenosti uvoza izvozom sa 83,8% na 95,1%. Povećanje pokrivenosti uvoza izvozom je rezultat povećanja izvoza u odnosu na zabeleženo smanjenje uvoza.

TABELA 1: Kretanje robne razmene AP Vojvodine sa inostranstvom
u 000 dolara

	2015.	2016.	% učesća u RS	Index
IZVOZ	4.305.200	4.772.300	32,1	110,8
UVOZ	5.135.000	5.017.300	26,1	97,7
UKUPNO	9.440.200	9.789.600	28,7	103,7
SALDO	-829.800	-245.000	5,6	29,5
%pokrivenosti uvoza izvozom	83,8	95,1		

Izvor podataka: Saopštenje br. 23 ST 12 Republički zavod za statistiku

Ukoliko poredimo podatke o ostvarenoj robnoj razmeni AP Vojvodine sa inostranstvom sa istim podacima Republike Srbije uočava se da i dalje AP Vojvodina čini oko 30% robne razmene sa inostranstvom R. Srbije. Naime, u 2016. godini ukupna robna razmena učestvuje sa 28,7%, izvoz predstavlja 32,1% a uvoz 26,1%. Deficit iz razmene AP Vojvodine sa inostranstvom čini tek 5,6% ukupnog deficita R. Srbije.

II STRUKTURA ROBNE RAZMENE AP VOJVODINE SA INOSTRANSTVOM - po namenama proizvoda

Na osnovu statističkih podataka Republičkog zavoda za statistiku, u ostvarenom izvozu AP Vojvodine u 2016. godini, posmatrano po namenama proizvoda, dominantnu vrednost ima izvoz intermedijalnih proizvoda koji predstavlja 29,9% izvoza i veći je za 10,8% od ostvarenog u 2015. godini. Izvoz netrajnih proizvoda za široku potrošnju predstavlja 26,8% i veći je za 10,4% od ostvarenog u 2015. godini. Izvoz kapitalnih proizvoda učestvuje sa 20,0% u ukupnom izvozu AP Vojvodine i veći je za 18,7% od ostvarenog izvoza u 2015. godini. Izvoz neklasifikovanih proizvoda po nameni EU učestvuje sa 14,1% uz povećanje vrednosti od 10,5%. Izvoz proizvoda za energiju predstavlja 4,5% ukupnog izvoza i manji je za 17,9% od ostvarenog izvoza u 2015. godini.

Izvoz trajnih proizvoda za široku potrošnju je zabeležio najveće povećanje od 22,1% u odnosu na izvoz u 2015. godini i u strukturi izvoza predstavlja 4,6% ukupnog izvoza.

Na uvoznoj strani, procentualno je najviše uvezeno intermedijalnih proizvoda i taj uvoz čini 33,3% ukupnog uvoza uz povećanje od 3,8%. Uvoz proizvoda za energiju čini 23,4% uvoza ali je zabeleženo najveće smanjenje vrednosti, od 23,3%. Uvoz neklasifikovanih proizvoda po nameni EU učestvuje sa 17,4% uz najveće povećanje vrednosti od 58,3%. Uvoz kapitalnih proizvoda čini 15,4% uvoza (smanjenje od 9,1%) dok uvoz netrajnih proizvoda za široku potrošnju predstavlja 9,2% uvoza uz smanjenje od 11,2%. Uvoz trajnih proizvoda za široku potrošnju predstavlja 1,3% ukupnog uvoza i smanjen je za 10,2%.

Najveće učešće u strukturi izvoza po namenama proizvoda, i dalje ima izvoz intermedijalnih proizvoda (29,9%). **Vrednosno, najveći rast** vrednosti izvoza je zabeležen kod izvoza trajnih proizvoda za široku potrošnju (22,1%) a **najmanji rast** kod izvoza netrajnih proizvoda za široku potrošnju (od 10,4%). **Pad vrednosti izvoza** je jedino zabeležen kod proizvoda za energiju (od 17,9%).

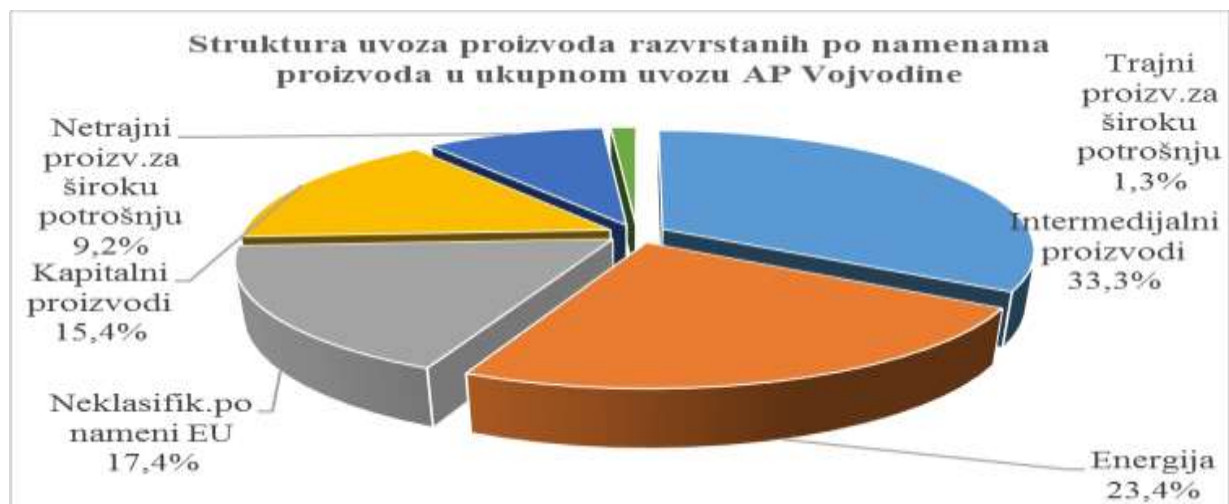
U strukturi uvoza proizvoda, razvrstanih po namenama proizvoda, vrednost uvoza je uglavnom smanjena, što se odrazilo na smanjenje uvoza u celini (od 2,3%). **Izuzetak je uvoz neklasifikovanih proizvoda po nameni EU**, gde je zabeležen rast uvoza od 58,3% i **uvoz intermedijalnih proizvoda**, gde je zabeležen rast uvoza od 3,8%. Kod te dve grupacije proizvoda, pored povećanja vrednosti uvoza zabeleženo je i procentualno povećanje učešća u strukturi uvoza. Uvoz ostalih proizvoda su zabeležili smanjenje i vrednosti i učešća. **Najveće smanjenje učešća** je zabeleženo kod uvoza energije (sa 29,8% na 23,4%) a ujedno je zabeležen i **najveći pad vrednosti uvoza** (od 23,3%). **Najmanji pad** vrednosti uvoza je kod uvoza kapitalnih proizvoda (od 9,1%) uz učešće u ukupnom uvozu od 15,4%.

TABELA 2: Kretanje robne razmene AP Vojvodine- po namenama proizvoda
u mil. dolara

IZVOZ	2015.	% učešća	2016.	% učešća	Index
Energija	263,1	6,1	215,9	4,5	82,1
Intermedijalni proizvodi	1.289,5	30,0	1.428,8	29,9	110,8
Kapitalni proizvodi	806,1	18,7	956,7	20,0	118,7
Trajni proiz.za široku potrošnju	178	4,1	217,4	4,6	122,1
Netrajni proiz.za široku potrošnju	1.157,5	26,9	1278,3	26,8	110,4
Neklasifikovano po nameni EU	611	14,2	675,2	14,1	110,5
UKUPNO:	4305,2	100,0	4772,3	100,0	110,8

UVOZ	2015.	% učešća	2016.	% učešća	Index
Energija	1.531,0	29,8	1.173,8	23,4	76,7
Intermedijalni proizvodi	1.612,0	31,4	1.672,8	33,3	103,8
Kapitalni proizvodi	849,6	16,5	772,5	15,4	90,9
Trajni proiz.za široku potrošnju	72,4	1,4	65,0	1,3	89,8
Netrajni proiz.za široku potrošnju	518,9	10,1	460,6	9,2	88,8
Neklasifikovano po nameni EU	551,1	10,7	872,6	17,4	158,3
UKUPNO:	5.135,0	100,0	5.017,3	100,0	97,7

Izvor podataka: Saopštenje br. 23 ST 12, Republički zavod za statistiku

III STRUKTURA ROBNE RAZMENE AP VOJVODINE SA INOSTRANSTVOM - po proizvodima

Na osnovu podataka Informacionog centra PKV, godinama unazad u strukturi robne razmene AP Vojvodine sa inostranstvom uočava se znatno veći broj proizvoda koji se uvoze u odnosu na broj izvoznih proizvoda što je prisutno i u 2016. godini. Naime, u izvozu je zastupljeno 4.686 proizvoda, dok je na uvoznjoj strani zastupljeno 6.380 proizvoda. U odnosu na prethodnu godinu zabeleženo je blago povećanje broja i izvoznih i uvoznih proizvoda.

Na izvoznjoj strani je povećan je broj proizvoda koji imaju pojedinačnu vrednost iznad 10 mil. dolara i to sa 84 na 94 proizvoda a kod uvoza je zadržan isti broj proizvoda kao i prethodne godine, bilo je 60 proizvoda i u 2016. godini takođe je 60 proizvoda.

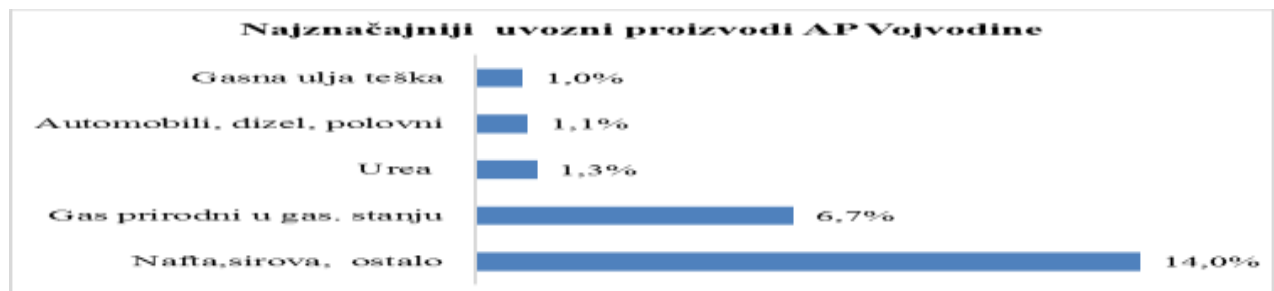
U tabeli koja sledi dat je pregled dvadeset najznačajnijih izvoznih i uvoznih proizvoda.

TABELA 3: Struktura robne razmene APV sa inostranstvom-po proizvodima

u 000 dolara

IZVOZ	Vrednost	% učešća	UVOZ	Vrednost	% učešća
Kukuruz,ostalo	286.069	5,7	Nafta,sirova, ostalo	685.724	14,0
Setovi provodnika za paljenje	155.865	3,1	Gas prirodni u gas. stanju	326.577	6,7
Pšenica i napolica, ostalo	141.258	2,8	Urea	63.221	1,3
Šećer beli	132.456	2,7	Automobili, dizel, polovni	54.430	1,1
Ostali lekovi, za maloprodaju	117.810	2,4	Gasna ulja teška	49.013	1,0
Polietilen,veće spec. gustine	100.667	2,0	Đubriva koja sadrže N, P i K	46.732	1,0
Ost.del. i prib. za motor. vozila	93.664	1,9	Del. izolacioni od plast. Mase	44.919	0,9
Ulje od suncokreta, jestivo	81.622	1,6	Del. za maš. iz tr.br.8501 i 8502	38.477	0,8
Cirkul.pumpe za grejne sisteme	80.458	1,6	Ost. proizvodi od plast. masa	36.602	0,7
Del.za sedišta od ost. materijala	63.623	1,3	Ostali električni provodnici	33.599	0,7
Delovi za klipne motore	60.721	1,2	Delovi pumpi, ostali	31.800	0,6
Polietilen manje spec. Gustine	55.831	1,1	Setovi provodnika za paljenje	31.124	0,6
Gasna ulja teška	54.440	1,1	Banane, ostale, sveže	28.925	0,6
Električni grejni otpornici	54.351	1,1	Šleperi, za poluprikolice, novi	28.405	0,6
Butumen od nafte	51.830	1,0	Laka ulja i proizvodi,za preradu	27.993	0,6
Motorni benzin	50.070	1,0	Ost.proizv. od kože/vešt. kože	25.104	0,5
Ulje od soje,sirovo	50.027	1,0	Kukuruz obični hibridi	24.941	0,5
Oprema za dijalizu	49.684	1,0	Del. i prib. za maš.za štampanje	24.919	0,5
Creva veštačka	48.146	1,0	Meso svinj.bez kostiju, smrznut	21.124	0,4
Delovi obuće, od kože	47.012	0,9	Ost.del. i prib.za motor. vozila	20.848	0,4

*Izvor podataka: Informacioni centar PKV

IV REGIONALNA STRUKTURA ROBNE RAZMENE AP VOJVODINE SA INOSTRANSTVOM

1. Po najznačajnijim grupacijama zemalja

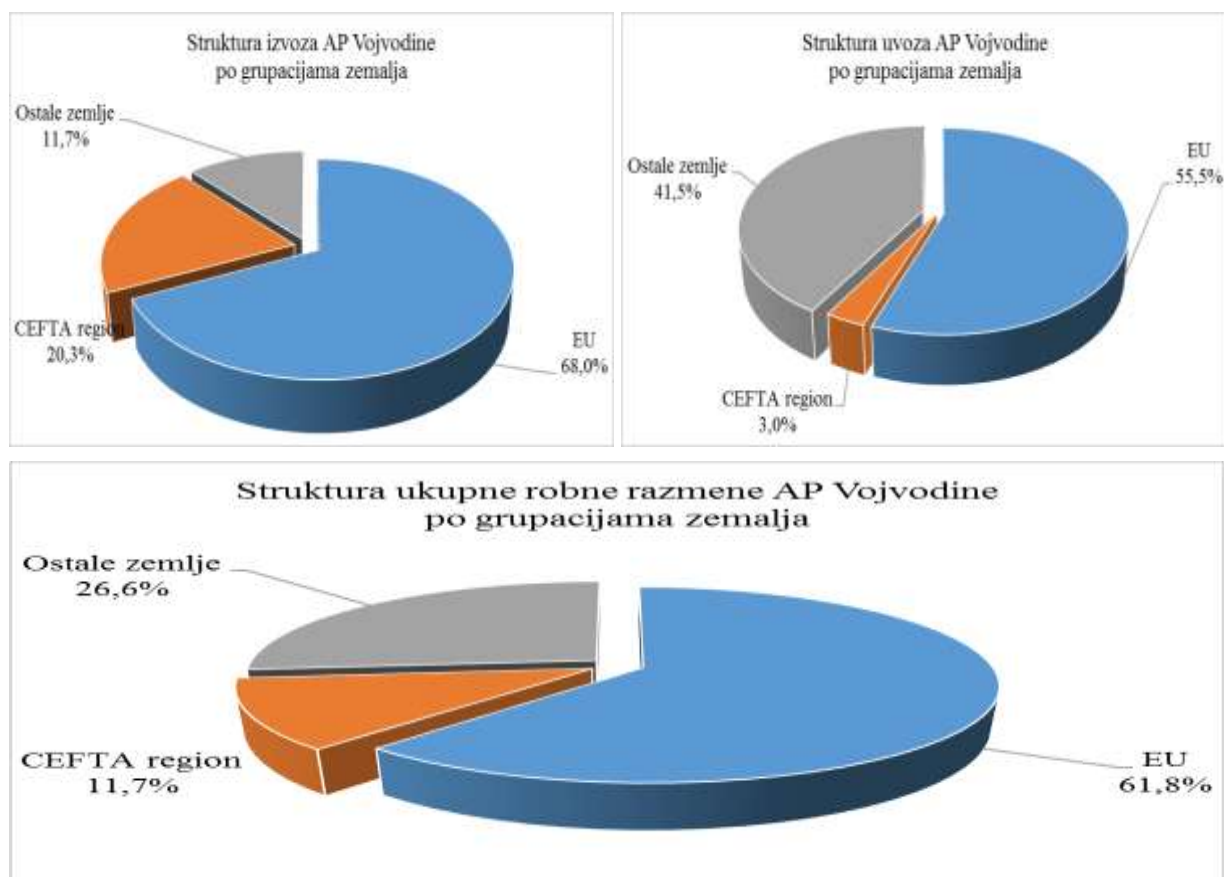
U 2016. godini vojvođanski privrednici su ostvarili najznačajniji izvoz u zemlje Evropske Unije (68,0%), izvoz u zemlje CEFTA regiona predstavlja 20,3%, dok izvoz u Ostale zemlje predstavlja 11,7% ukupnog izvoza. Najveći deo uvoza ostvaren je iz zemalja EU i predstavlja 55,5%, uvoz iz Ostalih zemalja čini 41,6%, zbog uvoza iz Ruske Federacije koji sam čini 19,6% ukupnog vojvođanskog uvoza. Uvoz iz zemalja CEFTA regiona čini svega 3,0% ukupnog uvoza.

U poređenju sa prethodnom godinom evidentno je povećanje učešća i izvoza i uvoza u razmeni sa zemljama EU. U razmeni sa zemljama CEFTA regiona evidentno je smanjenje učešća i izvoza i uvoza, kao i u razmeni sa Ostalim zemljama (smanjenje učešća i izvoza i uvoza). Suficit je zabeležen u razmeni sa zemljama EU i sa zemljama CEFTA regiona i bitno utiče na visinu ukupnog deficita AP Vojvodine dok je vrednost deficita zabeležen u razmeni sa Ostalim zemljama više nego duplo veći od vrednosti ukupnog vojvođanskog deficita (zbog uvoza nafte i gasa).

TABELA 4: Kretanje robne razmene sa inostranstvom
AP Vojvodine- po najznačajnijim grupacijama zemalja

u 000 dolara

	EU	% učešće	CEFTA region	% učešća	Ostale zemlje	% učešća
IZVOZ	3.389.328	68,0	1.009.679	20,3	585.374	11,7
UVOZ	2.721.424	55,5	145.286	3,0	2.041.152	41,6
UKUPNO	6.110.752	61,8	1.154.965	11,7	2.626.526	26,6
SALDO	667.904	872,9	864.393	1129,6	-1.455.778	-1902,5
% pokrivenosti uvoza izvozom	124,5		695,0		28,7	

2. Po najznačajnijim zemaljama

U 2016. godini vojvođanski privrednici su ostvarili robnu razmenu sa preko 150 zemalja sveta pri čemu je izvoz realizovan u 137 zemalja dok je uvezeno robe iz 161 zemlje sveta. Robna razmena u vrednosti preko 150 mil.\$ AP Vojvodina je ostvarila sa 25 zemalja. Najveći obim razmene od preko milijarde dolara ostvaren je u razmeni sa Ruskom Federacijom (1,2 mlrd.\$) i sa Nemačkom (1,1 mlrd.\$). Robna razmena od preko 500 miliona dolara ostvarena je sa tri zemlje i to sa: Italijom (935,3 mil.\$); Rumunijom (700,1 mil.\$) i sa BiH (594,0 mil.\$). Preko 200 miliona dolara ostvareno je u razmeni sa: Mađarskom (488,1 mil.\$), Hrvatskom (354,7 mil.\$), Austrijom (335,0 mil.\$), Kinom (324,7 mil.\$), Francuskom (305,0 mil.\$), Slovenijom (286,3 mil.\$), Češkom Republikom (215,5 mil.\$) i sa Bugarskom (202,2mil.\$) dok je sa: Irakom, R. Makedonijom, Crnom Gorom, Poljskom, Holandijom i Turskom ostvarena razmena u vrednosti preko 150 mil. dolara.

U razmeni sa Kosovom je takođe otpremljeno robe i dopremljeno robe sa te teritorije u vrednosti preko 150 mil.\$.

Od prvih petnaest zemalja, po veličini robne razmene, AP Vojvodina je ostvarila spoljnotrgovinski suficit u razmeni sa Nemačkom, Rumunijom, BiH, Mađarskom, Hrvatskom, Austrijom, Slovenijom, Češkom Republikom, Bugarskom i R. Makedonijom.

TABELA 5: Robna razmena APV sa inostranstvom - po najznačajnijim zemaljama u 000 dolara

	IZVOZ	UVOZ	UKUPNO	% učešća
Ruska federacija	279.918	961.276	1.241.194	12,5
Nemačka	584.395	556.232	1.140.627	11,5
Italija	457.034	478.304	935.338	9,5
Rumunija	542.258	157.811	700.069	7,1
Bosna i Hercegovina	504.624	89.338	593.962	6,0
Mađarska	275.213	212.853	488.066	4,9
Hrvatska	211.286	143.424	354.710	3,6
Austrija	176.425	158.592	335.017	3,4
Kina	10.340	314.398	324.738	3,3
Francuska	148.627	156.396	305.023	3,1
Slovenija	165.923	120.362	286.285	2,9
Češka Republika	116.104	99.444	215.548	2,2
Bugarska	163.059	39.114	202.173	2,0
Irak	1.950	176.273	178.223	1,8
Republika Makedonija	145.043	31.121	176.164	1,8

*Izvor podataka: Informacioni centar PKV

Najznačajniji izvoz je realizovan u: Nemačku (584,4 mil.\$), Rumuniju (542,3 mil.\$), BiH (504,6 mil.\$), Italiju (457,0 mil.\$), Rusku Federaciju (279,9 mil.\$), Mađarsku (275,2 mil.\$), Hrvatsku (211,3 mil.\$), Austriju (176,4 mil.\$), Crnu Goru (166,6 mil.\$), u Sloveniju (165,9 mil. \$) i Bugarsku (163,0 mil.\$). Na teritoriju Kosova je otpremljeno robe u vrednosti 154,8 mil.\$ dok je u ostale zemlje izvoz ostvaren u iznosu manjem od 150 mil.\$.

Na uvoznjoj strani Ruska Federacija je na standardnom prvom mestu sa ostvarenim uvozom od nepuni jedne mlrd \$ i čini 19,6 % ukupnog uvoza (zbog uvoza nafte i gasa). Iz još sedam zemalja vrednost ostvarenog uvoza je preko 150 mil.\$ i to iz: Nemačke (556,2 mil.\$), Italije (478,3 mil.\$), Kine (314,4 mil.\$), Mađarske (212,9 mil.\$), Iraka (176,3 mil.\$), Francuske (156,4 mil.\$), Austrije (158,6 mil.\$) i iz Rumunije (157,8 mil.\$).

U 2016. godini zabeleženo je neznatno povećanje broja zemalja (11 zemalja i Kosovo) u koje se ostvaruje izvoz u vrednosti preko 150 mil.\$ (u 2014. godini 11 zemalja a u 2015. godini 10 zemalja), i iz kojih se uvozi, 9 zemalja (2014. godine bilo 9 zemalja, u 2015. godini 8) kao i broja zemalja sa kojima se ostvaruje ukupna robna razmena u iznosu preko 150 mil. \$, 19 zemalja i Kosovo (u 2014. godini 18 zemalja a u 2015.godini 16 zemalja).

TABELA 6: Izvoz i uvoz AP Vojvodine po najznačajnijim zemljama

u 000 dolara

IZVOZ	Vrednost	% učešća	UVOZ	Vrednost	% učešća
Nemačka	584.395	11,7	Ruska federacija	961.276	19,6
Rumunija	542.258	10,9	Nemačka	556.232	11,3
Bosna i Hercegovina	504.624	10,1	Italija	478.304	9,7
Italija	457.034	9,2	Kina	314.398	6,4
Ruska federacija	279.918	5,6	Mađarska	212.853	4,3
Mađarska	275.213	5,5	Irak	176.273	3,6
Hrvatska	211.286	4,2	Francuska	156.396	3,2
Austrija	176.425	3,5	Austrija	158.592	3,2
Crna Gora	166.568	3,3	Rumunija	157.811	3,2
Slovenija	165.923	3,3	Hrvatska	143.424	2,9

*Izvor podataka: Informacioni centar PKV

